

صندلی‌های اثر گذار

در تاریخ طراحی صندلی معاصر

فروغ رحمانی

کارشناس ارشد طراحی صنعتی / طراح مبلمان

صندلی قرمز/آبی (۱۸-۱۹۱۷) گریت توماس ریتولد

صندلی طراحی شده قرمز/آبی توسط معمار گریت توماس ریتولد (۱۸۸۸-۱۹۶۴) در صدر آزمایشات انجام شده توسط اعضای جنبش هلندی دی استیل می باشد. این گروه تاسیس شده در سال ۱۹۱۷ به دنبال جا انداختن فلسفه ای نوافلاطونی در طراحی بودند، که بیانگر خلق اشیاء زیبایی هستند که تکامل و هارمونی ذاتی هندسی و رنگ های اصلی را ابراز می کند.

صندلی‌ها افزون بر کارایی خود در جایگاه یک محصول، نشانگرهای مهمی از سبک و تغییرات تکنولوژی در تاریخ معاصر طراحی به شمار می آیند. این ویژگی تا آن جا ایجاد ارزش می کند که معماران نامی بسیاری در دوره معاصر برای پایداری نام و شیوه طراحی خود به طراحی و آفرینش یک یا چند صندلی نیز پرداخته اند. صندلی‌ها تاریخچه ای طولانی دارند آنقدر که کلمه و مفهوم آن با زبان ادغام شده است. به عنوان مثال در زبان محاوره کلماتی مانند صندلی قدرت، صندلی رییس، صندلی داغ و... را به کار می گیریم. صندلی‌ها در نمایان کردن هنر و مهارت طراح خود بسیار ساده و صریح و بی پرده هستند و به همان نسبت نیز در رابطه با افراد، بازگوکننده ناخودآگاه هویت، اندیشه، منش و سبک زندگی شان.

به سادگی میتوان تاریخ طراحی را در ۱۵۰ سال گذشته از طریق صندلی‌ها تعقیب کرد. در ابتدای داستان کار از کمپانی اتریشی تونت شروع می شود؛ تبدیل کردن روند ساخت سنتی مبلمان به یک روند صنعتی از طریق از بین بردن ریزه کاری‌ها و جزییات تزئینی. استفاده از لوله های استیل توسط مارسل بروئر همانند کاری و چارلز ایمز با پلاستیک اثری یکسان با همان میزان اهمیت را داشت.

صندلی شماره ۱۴ (۱۸۵۹)، تونت جوزف هافمن

در حالی که Sitzmaschine به طور غیر قابل انکار از نسل صندلی موریس در سبک Art & Crafts طراحی شده توسط فیلیپ وب (۱۸۳۱-۱۹۱۵) در سال ۱۸۶۶ است، فرم منطقی و ساختار معقولش به طور حتم نگاهی از عصر ماشین را با خود دارد. با خطوط استریم لاینی که به وسیله خمش چوب و صفحات شبکه ای مربع و مستطیل بوجود آمده است، استیتیک صندلی Sitzmaschine حرکت اعضای موتور دارای تسمه را نشان می دهند.

خمیدگی های فرمی و قوس های فشرده صندلی شماره ۱۴ تونت بیانگر افسانه های بی حد و مرز کافه های خیابانی . در سال ۱۸۵۹ تولیدکننده اتریشی که بنیانگذار آن مایکل تونت (۱۷۹۶-۱۸۷۱) در دهه ۱۸۳۰ بود با موفقیت توانست صندلی را از شش قطعه چوبی که با بخار خم شده بودند، ۱۰ پیچ و دو واشر بسازد. به خاطر ارزان بودن، ساخت سریع، وزن کم، دوام بالا و حمل و نقل و مونتاژ آسان، صندلی شماره ۱۴ که اغلب به لقب آلمانی، Konsumstuhl شناخته شده است به سرعت به یکی از موفق ترین محصولات صنعتی قرن نوزدهم تبدیل شد. در رابطه با صندلی شماره ۱۴ از لوکوربوزیه نقل شده است که: "هرگز طرحی بهتر و زیباتر از این محصول وجود نداشته و محصولی ظریف تر و کاربردی تر از این آفریده نشده است."

صندلی B۳ (۱۹۲۵)، مارسل بروئر

مدل B۳ یکی از اولین محصولاتی است که از مدرسه باهاوس پدید آمد و به افزایش شهرت مدرسه به عنوان رهبر طراحی عملکردگرا کمک به سزایی نمود. این یکی از اولین طرح ها بود که از لوله های استیل استفاده کرد که ساختار قدرتمند، تیرگی و روشنائی، و ظاهر براق خلق فرم های مبلمان و صندلی های جدید را ممکن ساخت. این صندلی بعدها به نام صندلی واسیلی شناخته شد.

Impressive Chairs & Contemporary Chair Design

Transat ۱۹۲۷، ایلن گری

برای سالهای متمادی طراحی و معمار ایرلندی ایلن گری (۱۸۷۸-۱۹۷۲) یک پیشگام فراموش شده در جنبش مدرن بود، که بیشتر در سایه کارهای افراد معاصر خود مانند لوکوربوزه و رابرت مالت استیوانز (۱۸۸۶-۱۹۴۵) اهمیتش کم رنگ شده بود. او در جهانی مملو از طراحان و معماران مرد نادر بود و بر خلاف بقیه طراحان زن که در اوایل قرن ۲۱ تأثیرگذار بودند او در کنار هیچ همکار مردی کار نکرد و به این علت منزوی تر از بقیه بود. Transat یکی از اثرات ماندگار و با اصالت گری است، اثری که در آن وی کارکرد پیچیده و ساختار پرداخت شده هندسی و چوبی را با هم ترکیب کرد. (Fiell, ۲۰۱۳)

بارسلونا (۱۹۲۹)، لودویگ

میس ون دروهه

برای سالهای متمادی طراحی و معمار ایرلندی ایلن گری (۱۸۷۸-۱۹۷۲) یک پیشگام فراموش شده در جنبش مدرن بود، که بیشتر در سایه کارهای افراد معاصر خود مانند لوکوربوزه و رابرت مالت استیوانز (۱۸۸۶-۱۹۴۵) اهمیتش کم رنگ شده بود. او در جهانی مملو از طراحان و معماران مرد نادر بود و بر خلاف بقیه طراحان زن که در اوایل قرن ۲۱ تأثیرگذار بودند او در کنار هیچ همکار مردی کار نکرد و به این علت منزوی تر از بقیه بود. Transat یکی از اثرات ماندگار و با اصالت گری است، اثری که در آن وی کارکرد پیچیده و ساختار پرداخت شده هندسی و چوبی را با هم ترکیب کرد. (Fiell, ۲۰۱۳)

LANDI (۱۹۳۹)، هانس کورای

LANDI به عنوان تبلیغی برای صنعت روبه رشد آلومینیوم سوییس طراحی شد و هر دو کمیت های استتیک و فیزیکی را که سلیقه عموم را شامل میشد دارا بود. ساختار محکم آن تولید شده از یک فرم تولید انبوه است که در حالی که پایه های آن تو پر است. سبک بودن، مقاوم در برابر هر نوع شرایط آب و هوایی و ترکیب بندی کاملاً زیبا باعث شده تا LANDI بارها مورد تقلید قرار بگیرد و همچنان نمادی از طراحی صنعتی سوییس بماند.

صندلی چوبی راحتی (۱۹۴۵) چارلز وری ایمز

با روند رو به رشد شهر لس آنجلس در اوایل دهه ۱۹۴۰، زوج جوان چارلز (۱۹۰۷-۱۹۷۸) و ری (۱۹۱۲-۱۹۸۸) آزمایشات خود با چوب های سه لا را آغاز کردند. صندلی LCW ایمز ها که ساخته شده از ترکیب چند قطعه چوب لمینت شده بود، سبک مدرن و ارزانی رادر دوره قبل از جنگ جهانی دوم برای بازار هدف جوان و خانواده های ایالت متحده فراهم ساخت. برای ایمزها، این یک موفقیت کامل و نقطه عطفی در کار آن ها بود.

چارلز وری ایمز LAR, DAR AND RAR (۱۹۴۸)

صندلی های LAR, DAR AND RAR تولید شده توسط هرمان میلر با همکاری شرکت پلاستیک Zenith، اولین تولیدات انبوه پلاستیکی بودند. طراحی های سرزنده و خلاق ایمز ها به همراه اغراق در روشنایی، زندگی راحت و سیال بودن آنها را از پیشگامان سبک معاصر در طراحی داخلی قرار داد.

DIAMOND (۱۹۵۲-۱۹۵۳)

هری برتویا

در طول دهه ۱۹۴۰، برتویا (۱۹۱۵-۱۹۷۸)، یک طراح ایتالیایی در کنار چارلز وری ایمز در توسعه تخته سه لا همکاری کرد. هری برتویا در باره آن چه شاید بهترین خلق وی باشد- صندلی الماسی- می گوید "اگر شما به این صندلی ها نگاه کنید، شما خواهید دید که اکثر آن از هوا ساخته شده، درست مانند مجسمه"

TULIP (لاله) (۱۹۵۵-۱۹۵۶) ائروسارینن

با آمدن جنگ سرد، آینده روشن فردا به امروز تبدیل شد. پرتاب شهاب سنگی از سبک علمی تخیلی ائروسارینن فنلاندی-آمریکایی (۱۹۱۰-۱۹۶۲) راه خلق صندلی لاله که بعد ها مدل های مد آن دره کورگز بر روی آن ها نشستند را خلق کرد. صندلی لاله یک جرم واحد از پلاستیک سفید است که به نظر مانند گلی از کف زمین تا شکوفه سرخ آن رشد کرده است. با وجود تصویر ارگانیک آن، چیزی در این طرح، دستی ساخته نشده است. صندلی با ریخته گری در قالب برای ورود به دنیای سردرگمی که به شدت در تعقیب تکنولوژی های جدید است به وجود آمده است.

صندلی راحتی ایمز THE ۷۰ (۱۹۵۶)، چارلز وری ایمز

صندلی راحتی ۷۰ اساساً شامل سه قسمت است - استراحت گاه سر، پشتی و نشیمنگاه - که هر کدام از ۵ لایه تخته سه لا به همراه دو لایه روکش چوبی رز برزیلی ساخته شده اند.

صندلی‌های اثر گذار

در تاریخ طراحی صندلی معاصر

Impressive
Chairs &
Contemporary
Chair Design

✦ PANTON (۱۹۶۸)، ورنر پانتون

صندلی PANTON محبوبیت زیادی در سال ۱۹۷۰ پیدا کرد در جایی که به عنوان یک وسیله در مجله مد انگلیسی NOVA استفاده شد. این صندلی با نمایه استریم لاین خود که خطوط خارجی بدن یک انسان نشسته را القا می کند، جذاب، سرگرم کننده و صاحب سبک است.

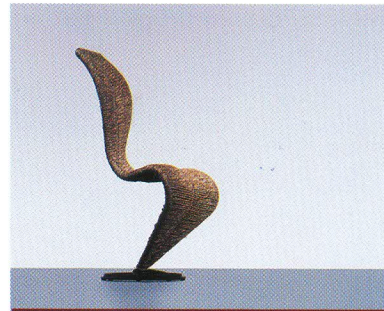

✦ صندلی بدون دسته WIGGLE (۱۹۷۲)، فرنک اوگری

فرنک اوگری در دهه ۶۰ آزمایشات خود با مبلمان های ساخته شده از صفحات چوبی را آغاز کرد که در نهایت به ساخت صندلی wiggle رسید. این صندلی خلاق، سرگرم کننده و همانند معماری اوشگفت انگیز است.

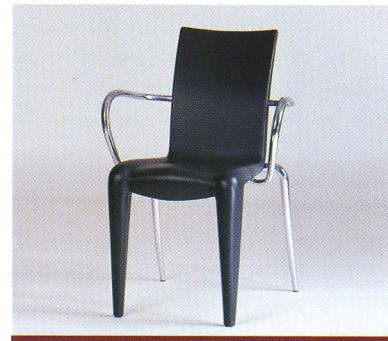
✦ صندلی S (۱۹۹۱)، تام دیکسون

تام دیکسون که خود به تنهایی کار طراحی را فرا آموخته و انجام می داد به همراه جنبشی از طراحان خود ساخته جدید انگلستان در دهه ۱۹۸۰ ظهور پیدا کرد. با استفاده از روش های خلاقانه آزمایش و خطا، او با بیش از ۵۰ نمونه اولیه کار کرد و آن ها را با مواد و متریال گوناگون امتحان کرد تا اینکه به صندلی S معروف امروزی رسید.

✦ LOUISI (۲۰۱۹۹۱)، فیلیپ استارک

فیلیپ استارک (۱۹۴۹) طراح شناخته شده و تقدیر شده فرانسوی به خاطر نماد های طراحی، هویت سرگرم کننده پست مدرن و طرح های حسی جدیدش شناخته شده است. استارک با جوش دادن یک نشیمنگاه پلی پروپیلن با پایه های آلومینیومی در پشت، صندلی Louisi ۲۰ به نحوی اصول رایج توسعه صندلی در قرن بیستم را به چالش کشانده و تولید را به مرز خلوص گرایی می رساند.

✦ صندلی اداری AERON (۱۹۹۲)، دونالد چادویک و ویلیام استامف

هرمان میلر دو تن از طراحان به نام دونالد چادویک (۱۹۳۶-) و ویلیام استامف (۱۹۳۶-۲۰۰۶) که قبلا صندلی اداری Equa را در ۱۹۸۴ طراحی کرده بودند به استخدام درآمد آورد. تحقیقات و توسعه چند ساله آنها شامل تیم هایی از متخصصان ارگونومی، اورتوپدی و درمانگران جسمانی به همراه مطالعه میدانی بر روی ۲۲۴ نفر می شد. طراحان به دنبال خلق اثری بودند که "استعاره ای از فرم انسان به طور ظاهری و حس عملکردی خوب" باشد. نتیجه صندلی اداری AERON بود که ساختار بیومورف آن بدن و فرم آن را در بر می گیرد. شگفت انگیز تر آن که AERON نه صفحه مشکب دارد و نه رومبلی و تنها بر فرم تکیه کرده و به تنهایی راحتی و حمایت از کاربر را ارائه می دهد.

✦ CHAIR_ONE (۲۰۰۳)، کنستانتین گرسیک

گرسیک CHAIR_ONE را "مانند یک توپ فوتبال - از مجموعه ای از صفحات صاف که با زوایای دقیق فرمی واحد را شکل می دهند" ساخته است. استفاده از ریخته گری تحت فشار آلومینیوم برای تولید کننده و طراح تکنیک جدیدی بود و یک یادآوری دیگر برای اینکه چگونه تکنولوژی جدید می تواند خط جدیدی از طراحی را بیافریند.

از آنجا که ضرورت استفاده از تکنولوژی جدید برای بیان مدرنیته منسوخ شده است. فضای کاری امروز از گذشته برای طراح در جهت بکار گیری خلاقیت و نبوغش آزاد تر است.

📖 منابع:

Design museum. (2010). Fifty chairs that changed the world. COrran Octopus: London.
Cumming, E& Kaplan, W. (1991). The Art and Craft Movement. Thomas&Hudson: London.
Overy, P. (1991). Destijl. Thomas&Hudson: London.
Fiell, P& Fiell, ch. (2013). 1000 chairs. Taschen: Cologne.
Droste, M. (2006). Bauhaus. Taschen: Cologne.
Gossel, P& Koenig, G. (2005). Eames. Taschen: Cologne.
Fiell, P& Fiell, ch. (2012). Design of the 20th century. Taschen: Cologne.